

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЬ!

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК ІХ.

4. 60 (956).

ЧЕТВЕР, 19. ТРАВНЯ 1927.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MAY 19th, 1927.

No. 60 (956).

VOL. IX.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ ПРОТИ НАЇЗДУ НА ДЕЛЕГАЦІЮ

РАДЯНСЬКІ ГАЗЕТИ ПЕРЕПОВНЕНІ РЕЗОЛЮЦІЯМИ ПРОТЕСТУ ВІД РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ, ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН ТА РІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ ПІТНЮЮТЬ ВЕЛИКУ БРИТАНІЮ І ДОМАГАЮТЬСЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО БОЙКОТУ. — В МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕРЕД БРИТІЙСЬКОЮ МІСЦЕЮ, ПІДЧАС ЯКОЇ ПРИХОДИЛО ДО МАЛИХ СУТИЧОК МІЖ ПОЛІЦІЄЮ А СТУДЕНТАМИ І РОБІТНИКАМИ. — ДЕМОНСТРАЦІЯ БУЛА ТАКОЖ ЗВЕРНЕНА ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ МІСЦЕ.

МОСКВА, 15. травня. — Коли наспіла вістка про наїзд на радянську торговельну делегацію в Лондоні, по цілому Радянському Союзі покотилася хвиля обурення, яке знаходить свій вислів у вуличних демонстраціях, редакційних і надісланих статтях та влучних карикатурах у газетах. Газети переповнені резолюціями протесту від десятків робітничих юній, армійських частин та ріжних організацій, які північною Великою Британію, домагаються торговельного бойкоту й підчеркують, що Радянський Союз мусить бути приготований за

всю ціну поставити опір британській агресії. В Москві відбулася вчора велика демонстрація, яка затягулася пізно в ніч. Приходило до малих сутичок з поліцією, коли маса студентів і робітників пробувала прорватися через поліційні кордони в сусідстві британської місії. Поліція й війська повернули порядком кошт парку демонстрантів, які потерпіли малі ушкодження. Демонстрація була звернена також проти польської місії. Демонстранти, йдучи попри місію, підносили оклики проти шляхетської Польщі, які проти Великої Британії.

“ІЗВЕСТІЯ” ПРО НАЇЗД НА БУДИНОК ТОРГОВЕЛЬНОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ.

Орган радянського уряду каже, що рейд наносить удар міжнародній економічній конференції в Женеві.

МОСКВА, 15. травня. — Наїзд на радянський будинок у Лондоні вважають тут багато більшої ваги, ніж напад війська Чан Шо-Ліна на будинок радянської амбасди в Пекіні кілька тижнів тому назад. Коли порівняти британський уряд з Чан Шо-Ліном, то останній рейд є багато серйознішою аферою. Пішучи про рейд, орган радянського уряду “Ізвестія” каже, що це означає початок зривання зносин, про що згадував Чемберлейн в останній ноті до Радянського Союзу. Метою рейду, каже газета, є нанести удар у найбільш життєвий нерв англо-радянських зносин, і це частіше політикою британського уряду, який, щоб ухвалити протиполіційний законопроект, мусить відвернути увагу публіки. “Ізвестія” кажуть, що рейд

наносить удар міжнародній економічній конференції в Женеві, на яку, на домагання держав, запрошено Радянський Союз, бо без його участі прирешення економічного життя Європи є неможливе. “Британська політика спринччнення розриву”, продовжує газета, “є повна небезпека й тяжких комплікацій. Левди чи це вдовольнить британські торговельні й фінансові круги, які свідомі того, що втраять багато більше, ніж Радянський Союз, який багаті конкуренти Великої Британії готові завдати обслужити. “Знищення англо-радянських звязків буде мати руйнівний вплив на економічне положення в Європі, однак відповідальність спадає цілком на британський уряд, який розпочав підроблювання (“ліст Зіновєва”) і кінчить погромом”.

ХІНЧУК ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩО ДЕЛЕГАЦІЯ МАЛА “ДОКУМЕНТ УРАДУ”.

ЖЕНЕВА, 16. травня. — М. Хінчук, голова радянської торговельної делегації в Лондоні, на будинок котрої лондонська поліція зробила рейд, заперечив сьогодні вістку, що делегація мала документ, який належить до британського міністерства закордонних справ. Хінчук, який є тут на міжнародній економічній конференції, заявив закордонним кореспондентам, що він не знає причини наїзду, який він називає “явним і безлічним порушенням торговельного договору з 1921 року між Радянським Союзом а Вел. Британією”. Голова радянської делегації сказав далі, що англійські заперечення консерватисти ведуть за

бу кампанію за зриванням зносин між Великою Британією а Радянським Союзом — кампанію, яка вже багато пошкодила роботі делегації. ЛОНДОН, 16. травня. — Секретар радянської торговельної делегації видав вчора заяву, в якій заперечує, що знає щонебудь про такий державний документ, за яким нібито шукає поліція. Він заявляє, що нікого такого документу не було в радянському будинку. Секретар подає точний опис, як поліція переводила рейд, як збурила кімнату М. Хінчука, голови делегації, його шафи, шифри й папери всупереч всім протестам і дипломатичній нестаканності.

ПОЛІЦІЯ НЕ ЗНАЙШЛА ДОКУМЕНТУ, ЗА ЯКИМ НІБИТО ШУКАЛА.

Робітничі послы заатакували міністра Джойнсон-Гікса, який уникнув прямої відповіді на поставлені запити; Болдвін і Чемберлейн дали згоду на рейд.

ЛОНДОН, 16. травня. — Поліція забрала з радянського будинку в шестій годині сьогодні вечером, мавши в своїх руках будинок через чотири дні й чотири ночі. Радянська торговельна агенція Аркос відмовилась завтра свої нормальні функції. (Як може агенція відновити свої нормальні функції, коли їй забрано всі друки й документи, а навіть порозбивано огнетревали каси?)

Хоч поліція забрала велику масу документів, вона не знайшла важного державного документу, який нібито мав бути причиною зривання рейду. М. Соркін, заступник голови Аркоса, в новому протесті до міністра внутрішніх справ Джойнсон-Гікса домагається повідомити його, яка була причина рейду, що забрано з будинку та які скарги можна зробити проти Аркоса на підставі захоплених документів. Поступок міністра внутрішніх справ, який казав порозбивати огнетревали каси в радянському будинку й забрати документи, викликав у парламенті терпку дискусію.

ПОМИМО ПРОТЕСТУ ПОЛІЦІЯ ПОРОЗБИВАЛА ОГNETРЕВАЛИ КАСИ.

ЛОНДОН, 14. травня. — Помимо рішучих протестів радянських урядовців, британська поліція, що зробила рейд на радянську торговельну делегацію, силою порозбивала всі огнетревали каси й двері до кімнат, де ці каси стояли. Це було зроблене слюсарями, які при допомозі електрики вертели стаєли двері та цементовані стіни кімнат. Поліція зажадала ключів від огнетревалас кас, однак радянський урядовець заперечував і не хотів їх дати. Тоді слюсарі взялися за роботу. Кажуть, що поліція шукає за документами, які від якогось часу діваються з британського міністерства війни. В протесті до британського уряду радянський представник Розенгольц каже, що поліція порушила найелементарніші гарантії й вимоги звичайної приличності.

ОБЛАВА НА ПОЛЬСЬКИХ ЕНДЕКІВ.

ВАРШАВА, 15. травня. — Поліція зробила вчора вечером наїзд на головну квартиру націонал-демократичної організації, знайої під назвою національна гвардія. Кажуть, що поліція викрила лабораторію для вироблення газових бомб і захопила багато ручних гранатів та револьверів. Забрано також кореспонденцію й документи, включаючи листи гене-

Робітничі послы гостро заатакували Джойнсон-Гікса й зажадали від нього, щоб він доказав своє твердження, що затрачений державний документ був у посіданні Аркоса. Міністер уникнув прямої відповіді на це домагання, а також на багато інших питань. Наприклад, він не дав відповіді на питання, чи правда тому, що під час рейду урядник Аркоса палив документи, як про це було розголошено в пресі. Коротка заява міністра внутрішніх справ вказувала на велику вагу затраченого документу, якого не знайдено, та на факт, що радянська торговельна делегація не користувалась дипломатичною нестаканністю.

Щоб зіпхати троха вина зі себе, Джойнсон-Гікс сказав парламентові, що він не робив рейду на власну руку, але дістав на це згоду від прем'єра Болдвіна й міністра закордонних справ Чемберлейна. Остаточно він згодився назначити четвер на дебату над цим питанням та обіцяв дати тоді повнішу заяву.

НА ЗАЛІЗНИЦІ ЗГИНУЛО 3 РОБІТНИКІВ.

ПОРТ АРТУР, Онт., 15. травня. — Двадцять миль на схід від Нипігону виколілася сьогодні рано на скруті сіпарський пасажирський потяг, внаслідок чого згинув машиніст, палач і почтовий робітник. Двадцять п'ять осіб були ранені, з них чотири серйозно.

СТУДЕНТИ В ОБОРОНІ САККА І ВАНЗЕТІ.

НЬЮ ЙОРК, 11. травня. — На вічу трох студентських організацій, Клубу Соціальних Проблем, Студентської Ради Нью Йорку й Комітету Сакка й Ванзеті, рішено вислати домагання до губернатора стейту Масеусетс, Фулера, щоб він назначив комісію для переглянення справи Сакка й Ванзеті. Більше як 900 студентів, зібраних на мітінгу, прийняли резолюцію одноголосно.

В ІНДІ ВТОПИЛОСЯ П'ЯТЬДЕСЯТЬ ОСІБ.

МАДРАС, Індія, 13. травня. — Коло Гуталі затонув сьогодні малий корабель, при чому втопилося 50 осіб. Корабель був захоплений сильним вітром і пішов на дно.

НЕ КАЖУТЬ ІХАТИ ЧЕРЕЗ СИБІРСЬКУ ДОРОГУ.

ПЕКІН, 16. травня. — Британська легация в Пекіні одержала від свого уряду інструкції, щоб британські горожани, які виїждять до Англії, не їхали через сибірську (радянську) залізницю.

Очевидно ці інструкції були видані з огляду на велике обурення в Радянському Союзі через наїзд англійської поліції на будинок радянської торговельної делегації в Лондоні.

В БОЮ УБИТО 6 ЛІБЕРАЛІВ І 2 АМЕРИКАНЦІВ.

МАНАГВА, Нікарагва, 16. травня. — Оповіщено сьогодні, що в сутичці з відділом ліберального війська в Ля Паз Центро, коло Леону, убито американського морського капітана й одного моряка. В тому самому бою убито 6 ліберальних жовнірів і ранено кілька американців.

НІМЦІ ВИМАГАЮТЬ ВІДТЯГНЕННЯ ВІЙСЬКА.

ПАРИЖ, 9. травня. — Німецький представник у Парижі вручив міністрові закордонних справ Бріанові ноту, в якій Німеччина каже, що виповнилася всі свої зобовязання відносно знищення твердинь, та домагається забрання французьких військ з Надренцини.

В ЮГОСЛАВІ БУЛО ВСІХ 37 ЗЕМЛЕТРУСІВ.

БІЛГОРОД, 16. травня. — За останні 48 годин в Югославі було 37 землетрусів. Повідомляють, що згинув кілька осіб і матеріальна шкода від землетрусів є значна. Денешні з провинії кажуть, що згинув 8 осіб. У Білгороді матеріальна шкода є невелика.

ГЕНЕРАЛ ФЕН Ю-СЯН ЗАНЯВ СТОЛИЦЮ ПРОВІНЦІЇ ГОНАН.

Заняття Гонанфу є великою побідою для революційного уряду в Ганкові, по стороні котрого воює Фен Ю-Сян.

ШАНГАЙ, 16. травня. — Бездротна депеша з Нанкіну каже, що в неділю рано полудневе китайське військо заняло місто Пуков, яке лежить на північному березі ріки Янцзи, напроти Нанкіну. Місто було заняте без бою. Північне військо забралося з міста й повернуло залізницею Тієнсінь-Пуков до Чучова. Полудневе військо, що заняло Пуков, є підчинене ген. Чан Кай-Ші. Попередня бездротна депеша з Ганкова повідомляла, що генерал Фен Ю-Сян, який воює по стороні революційного уряду в Ганкові, заняв місто Гонанфу, яке є столицею про-

вінції Гонан. Заняття Гонанфу генералом Фен Ю-Сяном є великою побідою для ганковського уряду. Реакційний генерал Ву Пей-Фу, один з головних північних милитаристів, мав свою головну базу коло Гонанфу. Вісімдесят процент робітничих пикетів у Ганкові є озброєні в рушниці для військової служби на гананському фронті. Ганковський уряд видав розпорядок, яким забороняє сяжати з Ганкова повідомляла, що генерал Фен Ю-Сян, який воює по стороні революційного уряду в Ганкові, заняв місто Гонанфу, яке є столицею про-

ЄВГЕН ЧЕН ДАЄ ПЕРЕСТОРОГУ ДЛЯ УРАДУ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.

Ганковський міністер закордонних справ каже, що Англія тяжко потерпить, як буде фліртувати з Нанкіном.

ШАНГАЙ, 16. травня. — Євген Чен, міністер закордонних справ у ганковському уряді, мав розмову з кореспондентом Райтера в Ганкові, в якій остеріг Велику Британію, що вона тяжко потерпить, якщо буде залишатися до уряду в Нанкіні, який формує ген. Чан Кай-Ші. Чен говорив про заяву Чемберлейна, британського міністра закордонних справ, зложену 9. травня в британському парламенті, в якій він представив розкол у рядах китайських націоналістів. Чен сказав:

“Заки проминує три місяці, ми пробемо собі дорогу до Пекіну, де в імені націоналістичного Китаю й Кумінтану я буду говорити мовою, якої Чемберлейн не зможе зігнувати. “Того згадка про мій уряд була смішною і глибоко трагічною в своїй ігноранції (неуцтві)”. Чен дав остерогу британському міністрові закордонних справ у таких словах: “Англія потерпить велику втрату, якщо буде фліртувати з Чан Кай-Ші, який не перетримається через літо”.

ВЕЛ. БРИТАНІЯ ВІДКЛИКАЛА СВОГО ПРЕДСТАВНИКА З ГАНКОВА.

ПЕКІН, 17. травня. — Безіл Нютон, представник британського міністра до Китаю в Ганкові, зїстав відкликаний. Це толкують тут в той спосіб, що британський уряд є невдоволений з націоналістичного уряду в Ганкові під проводом Євгена Чена. ЛОНДОН, 17. травня. — У британських офіційних кругах кажуть, що відкликання Безила Ньютона, британського

представника в Ганкові, є остаточно і що він не буде висланий назад до Ганкова. Нютон виїждить до Шангаю конференувати з британським міністром сер Майлсом Лемпсом про загальне положення. В урядових кругах кажуть, що в теперішню пору нема нічого вислати ніякого британського представника до Нанкіну, оскільки правого націоналістичного уряду.

ГЕНЕРАЛ ЧАН КАЙ-ШІ ЗБАНКРОТУВАВ ПОЛІТИЧНО Й ФІНАНСОВО.

ШАНГАЙ, 12. травня. — Націоналістична пресова агенція повідомляє, що генерал Чан Кай-Ші і досі не вспів zorganizувати свого уряду та що він цілком збанкрутував політично й фінансово. Купці відмовляються приймати видані ним паперові гроші, а жовніри його бунтуються, бо їм не виплачують платні.

Чан Кай-Ші та його приближники починають розуміти своє гупе положення і пробувають залишатися до робітників. Вони хочуть дістати попертя від котрогось визначного члена Кумінтану і з тою метою зверталися до вдови Сун Ят-Сена та його сина, але ніхто з провідників Кумінтану не хоче мати з ними нічого спільного.